

Rent drikkevand og sikker
kemi

J.nr. 2022 - 9820

Ref. LALOR

Den 3. oktober 2022

Høringsnotat vedr. bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg

---

Udkast til ny bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg har været i ekstern høring d. 15. september – 29. september 2022. Udkastet blev sendt i høring hos interessenter indenfor vandforsyning, herunder kommunerne og vandværksforeningerne.

Der er modtaget 12 hørings svar fra eksterne høringsparter. DANVA, Danmarks Naturfredningsforening, CFU - Centralorganisationernes Fællesudvalg og Danske Vandværker, har ingen bemærkninger til ændringerne i bekendtgørelsen. DANVA og Danmarks Naturfredningsforening har i hørings svarene vedlagt generelle holdningstilkendegivelser, som Miljøministeriet har noteret sig, men ikke forholdt sig konkret til i dette høringsnotat.

ALS Global og Aalborg Kommune har bemærket at der er uoverensstemmelser mellem bilagene i den gældende drikkevands bekendtgørelse og udkastet i som har været i høring, udover de ændringer der fremgår af høringsbrevet. Dette er en fejl i bilagene, der er sendt i høring og vil blive rettet.

Skanderborg Kommune hørings svar:

Vi anmoder om en præcisering af ændringen i §34 stk. 4 vedr. prøvetagning for PFAS: Den 1. januar 2022, er detektionsgrænseniveauet ændret fra 0.001 til 0.0001 µg/l, for de 4 stoffer PFHxS, PFOA, PFOS og PFNA.

Det er uklart om tidsfristerne for første kontrol for sum af PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS jf. §34 stk. 4, også gælder vandforsyningsanlæg, der allerede har fået foretaget de pågældende analyser, men før 1. januar 2022.

Miljøministeriets svar

Med indskrivning af en frist for hvornår drikkevandet skal være kontrollet for sum fire PFAS, tiltænkes der, at kontrollen skal være foretaget med udgangspunkt i de gældende regler. Almene vandforsyninger skal således senest 21. november 2022 have foretaget en drikkevandskontrol for de fire PFAS-stoffer, med en detektionsgrænse på 0,0001 µg/l (0,1 ng/l). Er en sådan kontrol foretaget inden 1. januar 2022, vil det være nok til at leve op til den nye bestemmelse.

Syddjurs Kommunes hørings svar:

Da mange vandværker alligevel skal have udtaget en vandprøve i 2022 på forbrugers taphane med analyse for B-parametre, hvor de fire PFAS-forbindelser: PFOS, PFOA, PFNA og PFHxS

indgår, så foreslås det, at tidsfristen ændres fra den 21. november 2022 til, at kontrollen skal være gennemført inden den 1. januar 2023 for de almene vandværker og for de ikke-almene vandværker, som producerer eller distribuerer over 10 m³/d. Derved vil opfølgningen på PFAS-analyserne i mange tilfælde kunne indgå i kommunens ordinære opfølgning på, om vandforsyningens kontrolprogram er overholdt.

Det vil således kun være de almene og ikke-almene vandforsyninger, som i gennemsnit producerer eller distribuerer under 10 m³/d (med krav om B-parameter kontrol hvert 3 år) og mellem 10-100 m³/d (med krav om B-parameter kontrol hvert 2 år), som evt. vil opleve en skærpet analysehyppighed ift. det ordinære kontrolprogram.

Endvidere foreslås det, at der analyseres for alle de 12 PFAS-forbindelser samtidig og ikke kun de fire PFAS-forbindelser (PFOS, PFOA, PFNA og PFHxS), som har et reduceret kvalitetskrav på 0,002 µg/L. Det vil give et mere samlet billede af om en vandforsyning har en PFAS-forurening og en overskridelse af kvalitetskravene for PFAS-forbindelser, hvis alle 12 PFAS-forbindelser indgår i kontrollen samtidig.

De ikke-almene vandforsyninger, som producerer eller distribuerer under 10 m³/d, og som har en offentlig eller kommerciel aktivitet, har krav om B-parameter kontrol hvert 3. år. Nogle af disse anlæg indvinder fra mere terrænnære magasiner, hvorfor det ligeledes vil give mening, at de 12 PFAS-forbindelser analyseres samtidig med de fire PFAS-forbindelser, således at disse vandværker ikke efterfølgende evt. skal pålægges flere vandprøver.

Det kan endvidere overvejes allerede nu at medtage de resterende 10 PFAS-forbindelser i drikkevandsbekendtgørelsen, dem som indgår i drikkevandsdirektivet fra 2020, og som skal implementeres i dansk lovgivning senest den 12. januar 2023 med en overgangsperiode ind til 12. januar 2026. Det vil endvidere give mening, at drikkevandsbekendtgørelsen medtager de samme PFAS-forbindelser, som dem der allerede nu anvendes i grundvandskvalitetskriterierne (22 PFAS-forbindelser).

Miljøministeriets svar:

Fristen for kontrol for sum af de fire PFAS-stoffer (PFOS, PFOA, PFNA og PFHxS), er sat til den 21. november grundet alvorligheden af de fire stoffer og en hensigt om at tilvejebringe et hurtigt fuldt overblik over udbredelsen af stofferne i drikkevand.

Vandforsyninger kan få foretaget prøver for alle 12 PFAS-stoffer listet i drikkevandsbekendtgørelsens bilag 1 d note 9, hvis vandforsyningerne finder dette hensigtsmæssigt. Kravene til de 10 nye PFAS-forbindelser skal efter drikkevandsdirektivet først gælde fra 12. januar 2024, men de vil blive implementeret i drikkevandsbekendtgørelsen sammen med de øvrige ændringer, som følge af drikkevandsdirektivet i 2023.

Dragsmur Vandforsyning I/S hørings svar:

Er det korrekt forstået, at samtlige vandforsyninger/vandværker, der forsynes fra samme fællespumpestation, skal foretage analyser?

Det virker umiddelbart som ressourcespild i forhold til laboratoriekapacitet og ikke mindst i sidste ende af forbrugernes penge, at der skal udføres mange (i vores konkrete tilfælde otte) PFAS-analyser af "det samme vand".

Miljøministeriets svar:

Som udgangspunkt skal der føres kontrol med drikkevandet fra hver enkelt vandforsyning. Om det er nødvendigt, at kontrollere drikkevandet fra hvert vandforsyning, for at sikre at kvalitetskravet sum af de fire PFAS-stoffer er overskredet, vil bero på en konkret vurdering. Der gøres dog opmærksom på bekendtgørelsens § 7 stk. 7, hvormed tilsynsmyndigheden i kontrolprogrammet kan fravige listen over kontrolparametre, hvis der er udarbejdet en risikovurdering efter bekendtgørelsens bilag 6.

Landbrug & Fødevarers høringssvar:

Landbrug & Fødevarer har følgende kommentarer til udkast til ny drikkevandbekendtgørelse, som er sendt i høring 15. september 2022.

Med forslaget til ændring af bekendtgørelsen indføres der frister for, hvornår alle almene og ikke almene vandforsyninger med kommerciel eller offentlig aktivitet skal have kontrolleret drikkevandet for sum af PFOA, PFOS, PFNA & PFHxS. Disse stoffer er på drikkevandsbekendtgørelsens bilag 1 d og er derfor en gruppe B-parameter. Små vandforsyninger skal efter den nugældende drikkevandsbekendtgørelse analysere for B-parametre hvert andet eller tredje år, alt efter den distribuerede eller producerede vandmængde.

Landbrug & Fødevarer skal opfordre til, at der ikke stilles krav om yderligere målinger eller øget analysehyppighed for PFAS i små ikke-almene vandforsyninger end hvad der allerede følger af de gældende bestemmelser, medmindre der er begrundet mistanke om et indhold af disse stoffer, fx fordi der er holdt brandøvelser eller lignende i nærheden. Dette vil sikre en proportionalitet imellem en meget lille vandindvinder, hvor omkostningerne til målingerne ikke står mål med risikoen. Det vil også ligge i forlængelse af de svar, som miljøministeren gav på det åbne samråd i Miljø- og Fødevarerudvalget 30. august 2022, hvor fokus var på at få sat en tidsfrist for målinger af PFAS i vand fra almene vandforsyninger. Vi skal i den forbindelse pege på, at DANVA, som er interesseorganisation for de større vandselskaber, har konkluderet, at risikoen for PFAS forurening af drikkevand er minimal, når man er uden for områder med punktkildeforurening med PFAS. DANVA har draget denne konklusion på baggrund af en gennemgang af analyseresultater for PFAS i vandprøver fra samtlige deres medlemmer.

Miljøministeriets svar:

Der er i bekendtgørelsen givet en længere frist til ikke almene vandforsyninger der leverer mindre end 10 m³ vand pr. dag i gennemsnit, og hvor vandet leveres som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, således at disse vandforsyninger skal have kontrolleret drikkevandet for de fire PFAS-stoffer senest d. 1. marts 2023. Der er ikke et krav til alle ikke almene vandforsyninger i bekendtgørelsen. Ikke almene vandforsyninger, der leverer 10 m³ drikkevand eller mere pr. dag i gennemsnit skal kontrollere vandet senest 21. november. Fristen er sat grundet alvorligheden af de fire stoffer og en hensigt om at tilvejebringe et hurtigt fuldt overblik over udbredelsen af stofferne i drikkevand.

HOFORs høringssvar:

Det er godt for drikkevandssikkerheden at der nu er fastsat en frist for, hvornår alle vandværker skal have udført en analyse 4 udvalgte PFAS stoffer. Men det står i beskrivelsen, at det skal være med den lave detektionsgrænse på 0,001 µg/l. Det må være en fejl. Vi får udført disse analyser med en detektionsgrænse på 0,0001 µg/l. Med en detektionsgrænse på 0,001 µg/l for hver af de 4 stoffer kan man jo ikke være sikker på at kvalitetskravet på 0,002µg/l bliver overholdt.

Miljøministeriets svar:

Der fremgår af høringsbrevet at kontrollen skal ske med en detektionsgrænse på 0,001 µg/l. Dette er en fejl og skal rettelig være 0,0001 µg/l i overensstemmelse med gældende bekendtgørelse kvalitetskrav til miljømålinger.

KLs hørings svar (relevante dele medtaget):

Almene Vandværker

Vandforsyninger, som leverer > 100m³ vand pr. dag har krav om analyse for B-parameter minimum hvert år, så disse vandforsyningerne vil alligevel skulle analysere for PFAS-4 og PFAS-12 inden udgangen af 2022. Langt hovedparten af disse har allerede foretaget PFAS analyse efter gældende bekendtgørelse.

Der vil dog være almene vandforsyninger, som er nødt til at tage ekstra analyser. Hvis en almen vandforsyning leverer under 100m³ vand pr dag, så skal der udføres en kontrol af gruppe B-parametre hvert 3. eller 2. år.

Det vil sige, at kommunerne skal indskærpe over for disse vandforsyninger at kontrollere for PFOA, PFOS, PFNA & PFHxS med lav detektionsgrænse. Der kan være problemer med at nå dette inden for en rimelig tidsfrist i forhold til bestilling og analyse af prøverne.

Den korte frist forventes overholdes for langt de fleste almene vandforsyninger, hvis laboratorierne har kapaciteten.

Ikke-almene vandforsyninger

For ikke- almene vandforsyninger, der leverer mindre end 10m³ vand pr dag, og hvor vandet leveres som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, er tidsfristen for kontrol af sum af PFAS og PFOA, PFOS, PFNA & PFHxS meget kort, da disse skal tage én kontrol hvert år (gruppe A-parametre) og Gruppe B-parametre hvert 3. år.

De forsyninger, som har planlagt kontrol i 2023 efter tidsfristen, vil blive pålagt en ekstra prøvetagning. Det vurderes at være ca. halvdelen af forsyningerne.

Nogle ikke-almene vandforsyninger har fået udført kontrol af PFAS i 2020 eller 2021 med de høje detektionsgrænser. Til eksempel er der i Esbjerg Kommune 30 ejendomme, som allerede har fået lavet kontrol af PFAS, og hvor næste kontrol er 2024. Disse bliver pålagt en ekstra udgift i forhold til de forsyninger, som endnu ikke har fået lavet en PFAS-kontrol.

For ikke-almene vandforsyninger er der meget få forbrugere til at betale udgifterne. Der ligger endvidere en stor opgave for kommunerne med at indskærpe den ekstra kontrol uden for det normale kontrolprogram. KL mener, at det giver god mening, at de ikke-almene vandforsyninger også får udført kontrol for PFAS fremover. Men gør opmærksom på, at det er en stor ekstraomkostning, hvor der ikke er viden om et akut behov og kun få forbrugere til at betale. Desuden vil det være en ekstra opgave for kommunerne, hvis kontrol af PFAS ikke kommer ind i det vanlige kontrolprogram.

En anden mulighed er at flytte tidsfrist længere ud i fremtiden for de ikke-almene vandforsyninger – enten så det blot indgår i næste omgang af deres vanlige kontrolprogram eller, at tidsfristen flyttes til udgang af 2023. KL foreslår i den henseende, at tidsfristen gælder for de ejendomme, der ikke har fået et kontrolprogram med PFAS-analyse inden 2023, mens de, der tidligere har fået taget iht. gældende kontrolprogram, får fristen 1. marts 2024.

Detaljerede bemærkninger

Reglerne til prøvetagning og kontrol i bilag 5 kan ikke umiddelbart kobles til termerne almen og ikke-almen vandforsyning.

I §34 stk. 4 bruges tidsfrister for almene vandforsyninger og ikke-almene vandforsyninger, der leverer mindre end 10m³ vand pr dag, og hvor vandet leveres som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet.

Der findes dog almene vandforsyninger, der leveres mindre end 10m³ vand pr. dag og ikke-almene vandforsyninger, der leverer over 10m³ vand pr dag.

Der er således ikke fastsat tidsfrist for de ikke-almene vandværker, som leverer over 10m³ vand pr dag, hvor vandet leveres som led i en offentlig eller kommerciel aktivitet.

Følgevirksomheder (herunder økonomiske)

Tidsfristen for ikke-almene vandforsyninger vil kræve stort tidsforbrug i kommunerne og stor ekstra udgift for ejerne, da disse anlæg oftest kun har en ejer.

Hvis tidsfristen udskydes til udgangen af 2023, vil det være lidt færre ejendomme for kommunerne at skrive til. Men har ejendommen først krav om kontrol efter 2023, eller har udført kontrol før 2022, så vil kommunerne skulle skrive til ejendommene. Der er krav om kontrol af gruppe B-parametre hvert 3 år for disse anlæg. Derfor giver en tidsfrist under 3 år ekstra arbejde for kommunerne.

Hvis tidsfristen er under et år, vil der desuden være en øget omkostning for ekstra prøvetagning og kørsel for ikke-almene vandforsyninger. For de anlæg, som allerede har fået taget kontrol før januar 2022, vil det betyde en ekstra kontrol, som den kommunale medarbejder skal redegøre for nødvendigheden af, hvilket vil kræve yderligere ressourcer i kommunerne.

KL ønsker at få bekendtgørelsen i økonomisk høring.

Yderligere foranstaltninger

KL anbefaler, at ministeriet rydder op i brug af termer i vandforsyningsloven og drikkevandsbekendtgørelsen, således at termerne almen og ikke-almen vandforsyning kan bruges i drikkevandsbekendtgørelsen, som Miljøstyrelsen ønsker at dele anlæggene op efter i dette forslag.

I §34 stk. 4 bruges tidsfrister for almene vandforsyninger og ikke-almene vandforsyninger, der leverer mindre end 10m³ vand pr dag, og hvor vandet leveres som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet.

Der findes dog almene vandforsyninger, der leveres mindre end 10m³ vand pr. dag og ikke-almene vandforsyninger, der leverer over 10m³ vand pr dag.

Det vil at sige, at reglerne til prøvetagning og kontrol i bilag 5 ikke umiddelbart kan kobles til termerne almen og ikke-almen vandforsyning uden at give problemer med fortolkning for kommunerne.

Miljøministeriets svar:

Ad. Almene Vandværker

Miljøministeriet bemærker at KL's svar høringsvar er enige i at almene vandforsyninger skal kontrollere vandet. Men bemærker at om fristen i § 34. stk. 4 for almene vandforsyninger og for ikke almene vandforsyninger, der leverer 10 m³ vand eller mere pr. dag i gennemsnit er kort Miljøministeriet notere sig denne vurdering.

Ad. Ikke-almene vandforsyninger:

Med indskrivning af en frist for hvornår drikkevandet skal være kontrollet for summen af fire PFAS, tåntænes der, at kontrollen skal være foretaget med udgangspunkt i de gældende regler. Almene vandforsyninger skal således senest 21. november 2022 have foretaget en drikkevandskontrol for de fire PFAS-stoffer, med en detektionsgrænse på 0,0001 µg/l (0,1 ng/l). Er en sådan kontrol foretaget inden 1. januar 2022, vil det være nok til at leve op til den nye bestemmelse.

Ad. Detaljerede bemærkninger

Der er jf. § 34 stk. 4 indsat frist for kontrol af drikkevandet for sum af de fire PFAS-stoffer for vandforsyninger, der omfattes af det fulde kontrolprogram (A- og B-parametre). Det vil sige alle almene vandforsyninger, ikke almene vandforsyninger, der leverer 10 m³ vand eller mere pr. dag i gennemsnit, samt ikke almene vandforsyninger, der leverer mindre end 10 m³ vand pr. dag i gennemsnit, og hvor vandet leveres som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet. Vandforsyninger der omfattes af krav om forenklet kontrol er således ikke omfattes af fristerne eller om kontrol for sum af de fire PFAS-stoffer.

Ad Følgevirkninger (herunder økonomiske)

På baggrund af KL's bemærkninger, vil Miljøministeriet tage initiativ til en dialog med KL om økonomisk høring af bekendtgørelsen.

Ad. Yderligere foranstaltninger

§ 34 stk. 4 omhandler alle almene vandforsyninger uanset indvindingsmængde, ikke almene vandforsyninger, der leverer 10 m³ vand eller mere pr. dag i gennemsnit samt ikke almene vandforsyninger, der leverer mindre end 10 m³ vand pr. dag i gennemsnit, og hvor vandet leveres som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet.

Eurofins Miljø A/S' høringsvar:

For alle sumberegninger af kemiske parametre ønskes specificering af krav til hvert enkelt stof og ikke til sum. Alternativt specificeres, hvordan sumberegningen skal laves.

Krav til PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS er en sum af de fire forbindelser, som angives til hhv. 0,002 µg/l eller 2 ng/l. Da det er vanskeligt entydigt at definere en detektionsgrænse på en summering af enkeltparametre, beder Eurofins Miljø A/S Miljøstyrelsen om at genoverveje kravet til sum og i stedet opstille krav til enkeltparametre. Dette er også tilfældet for de krav, der er opstillet til PFAS-forbindelser i Bekendtgørelse om Kvalitetskrav til Miljømålinger. Det fremgår af høringsbrevet, at MST beder om en LOD på 0,001µg/l, men dette fremgår ikke af BEK.

I forhold til krav til laboratorierne performance ønsker Eurofins Miljø A/S svar på, om det er Miljøstyrelsens opfattelse, at det nye kriterie skal behandles efter EU Direktiv 2009/90/EF, og at der dermed som ved øvrige drikkevandskvalitetskriterier er krav til, at laboratorierne kan bestemme koncentrationer ned til en tiendedel af kvalitetskriteriet?

Følger krav til Uabs og Urel de øvrige PFAS-forbindelser i KVALBEK?

Meget kort frist i overgangsbestemmelserne vedr. prøvetagning og analyse for PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS

Er der krav til sumberegning (lower bound excl. LOD eller upper bound incl. LOD), og skal summer opgives akkrediteret?

- hvordan skal sum af PFOS forbindelser udregnes? Skal resultater under DL medregnes?
- hvordan skal DL beregnes og dokumenteres for sum af PFOS forbindelser?
- skal sumberegningen være akkrediteret? (det bliver svært)

Eurofins Miljø fremsendte den 5. juli 2021, et brev til Miljøstyrelsen i forbindelse med de krav Miljøstyrelsen har udsendt til vore kunder på hhv. 4, 12 og 22 PFAS forbindelser i forskellige matricer. Eurofins har endnu ikke modtaget svar på dette brev, hvor vi beder Miljøstyrelsen tage stilling til bl.a. beregning af sum (f.eks. lower bound), hvis ikke krav til enkelt parametre.

At angive en LOD på en sum, mener vi ikke er korrekt. Det mest korrekte er, at angive summen uden angivelse af LOD. Detektionsgrænsen skal vurderes for de enkelte fraktioner, og dvs. findes der ikke et indhold i en fraktion, er det blot et udtryk for, at denne fraktion ikke kunne detekteres.

Spørges der til detektionsgrænsen på summen, må svaret være, at det afhænger af, i hvilken(hvilke) fraktion(er) fundet ligger.

Miljøministeriets svar:

Der er med de foreslået ændringer i drikkevandsbekendtgørelsen ikke foretaget ændring i bekendtgørelse kvalitetskrav til miljømålinger. De indsendte bemærkninger til Miljøstyrelsen vil blive videreformidlet.

Miljøministeriet har noteret sig, at Eurofins Miljø A/S finder fristen for kontrol med PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS kort.